

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

13 травня 2021 рік

Том II

Полтава

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, професор.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, професор.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Муравльов В. В., завідувач відділу з питань інтелектуальної власності.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 13 травня 2021 р. Том II. – Полтава: РВВ ПДАА, 2021. – 296 с.

© Полтавська державна аграрна академія (ПДАА)

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ЕКОЛОГІЇ

2. Гончаренко А. А. Современные возможности улучшения качеств зерна озимой ржи методом селекции / А. А. Гончаренко // Селекція і насінництво, 2011. — № 100. — С. 24 – 36.
3. Дерев'янка В. П. Селекція гібридів жита озимого / В. П. Дерев'янка // Селекція і насінництво. – Харків. – 2000. – Вип. 84. – С. 35-39.
4. https://astra-group.ua/uploadfiles/fckeditor/KWS_zerno_raps.pdf
5. <https://tdnasinnya.com/uk/video/621-ozyme-zhyto-chy-mozhe-tsia-kultura-konkuruvaty-z-inshymy-v-sivozmini>
6. <https://growex.ua/ua/blog/mifi-viroshchuvannya-zhita>

ВИКОРИСТАННЯ СИДЕРАЛЬНИХ КУЛЬТУР В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Мамедов Азер, здобувач вищої освіти Магістр, факультету агротехнологій та екології

*Бараболя О.В., к.с.г.н., доцент кафедри рослинництва
Полтавська державна аграрна академія*

Сучасний стан сільського господарства та сільськогосподарських угідь вимагає негайного втручання у систему ведення сільськогосподарського виробництва з метою використання екологічно безпечних і енергетично заощадливих технологій. Однією з таких перспективних та актуальних сьогодні систем є органічне землеробство, досвід ведення якого поширений на території всієї України, а його продукція користується зростаючим попитом не лише серед населення країни, а й за кордоном. Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Дослідження агроекологічних особливостей органічного землеробства започатковані в працях представників української школи фізичної економії: С. Подолинського, В. Вернадського та продовжені І. Овсинським, М. Руденком, С. Антонцем, В. Писаренком, В. Кисілем та ін. Сьогодні екологічні проблеми землеробства досліджуються такими науковцями: В. Горщар, О. Конопльов, В. Мазур, Ю. Манько, С. Паламарчук, І. Примак та ін. [3]. Значну увагу у системі органічного землеробства приділяють сидеральним культурам. Термін «сидерація» вперше запропонував у ХІХ ст. французький вчений Ж. Віль. Заробку (повну або часткову) у ґрунт надземної маси спеціально висіяних рослин називають «сидерацією», а саму культуру – сидератом. У перекладі з латини означає «зірковий, променевий», тобто добриво, яке можна отримати шляхом перетворення сонячної енергії [1]. Метою є дослідження особливостей використання сидеральних культур в органічному землеробстві, як відновлювального джерела енергії. Матеріали і методи досліджень. У ході дослідження методологічною базою є наступні наукові методи: діалектичний (для визначення особливостей використання сидеральних культур в органічному землеробстві), аналізу і синтезу (для виявлення переваг використання зелених добрив), теоретичний пошук і абстрактнологічний (для

пропозицій щодо вирощування сидеральних культур), порівняння (для напрямів застосування визначення сидеральних), моделювання (для побудови форм кормовиробництва та застосування зелених добрив)[4].

Сидерати – рослини, які вирощують перед посадкою основної культури, для збагачення ґрунту корисними елементами. Вони відновлюють запаси гумусу, покращують структуру, підвищують родючість верхнього орного шару. Ці рослини невибагливі, і холодостійкі, тому їх можна висаджувати навіть ранньою весною і восени. У деяких областях сидерати садять на початку жовтня, і до настання холодів вони встигають наростити необхідну зелену масу. Способів застосування цього «зеленого добрива» безліч. Даний тип рослин знижує кислотність ґрунту, допомагає накопичувати в верхніх горизонтах корисні макроелементи, прискорює мікробіологічні процеси [2]. Вважаємо, що під сидерацією слід розуміти заробку не тільки надземної частини, а і кореневої системи, тобто усієї рослинної маси. Зазвичай трав'янистий покрив спочатку скошується, потім проводиться закладення рослинних залишків у ґрунт. Кореневі залишки та закладена у ґрунт надземна маса рослин є джерелом енергії для ґрунту та кормом для ґрунтових організмів; у результаті стимулюється життєдіяльність мікроорганізмів і стабілізується ґрунтова структура[5]. Бобові сидератні культури містять значну частку азоту, який може використовуватися подальшими культурами. Більшість сидератних культур підвищують засвоєність мінеральних речовин, що містяться у ґрунті за допомогою своїх кореневих виділень. Сидератні культури покривають ґрунт і тим самим подавляють ріст бур'янів і захищають його від шкідливих метеорологічних впливів. Рослини у фазі цвітіння є джерелом поживних речовин для корисних комах. Під час обробітку сидератів поживні речовини (в основному азот), «консервуються», у наслідок чого не вимиваються з ґрунту. Вимивання поживних речовин небажано, в разі вимивання вони стають недоступними для наступних культур, крім того, викликають забруднення ґрунтових вод, закритих водоймищ, річок, озер і морів. Таким чином, зелені добрива: – збагачують ґрунт азотом (у разі застосування бобових рослин в якості сидератів); – збагачують ґрунт органічним матеріалом (вуглець); – витягають з глибинних шарів ґрунту поживні речовини та переводять їх у легко засвоювану рослинами форму; фіксують необхідні рослині поживні речовини в легко засвоюваній (у вигляді розчину) формі; – перешкоджають вимиванню поживних речовин; – розпушують глибинні шари ґрунту за допомогою кореневої системи рослин[6]. Підбір культур для зелених добрив залежить від кліматичних умов, типу ґрунту, від потреб і можливостей господарства. Слід зазначити, що велике значення при цьому має розмір кореневої системи, а також її здатність фіксувати азот. Виходячи з типу господарства, бажань і можливостей фермера, сидеральні культури можуть вирощуватися: – щорічно, що є найефективнішим видом їх використання, оскільки у цьому випадку збагачення ґрунту відбувається протягом тривалого часу[7].

Список використаної літератури

1. Методичні рекомендації з основ органічного землеробства для фермерів (досвід ПП «Агроекологія») / [Писаренко П. В., Антоненко А. С., Писаренко В. М. та ін.]. – Полтава: ФОП Гонтар О. В., 2013. – 63 с.
2. Сидерати: кращі культури, посів, закладення навесні і восени [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.vsadu.in.ua/2016/06/krashhisyderaty.html>.
3. Чайка Т. О. Розвиток виробництва органічної продукції в аграрному секторі економіки України: монографія / Т. О. Чайка. – Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2013. – 320 с.
4. Чайка Т. О. Зелені добрива – сидерати в органічному землеробстві / Т. О. Чайка, С. В. Пономаренко // Аграрний бюлетень. – 2015. – №54. – С. 25–31.
5. Бараболя О.В., Поспелова Г.Д., Жемела Г.П. Вплив кліматичних чинників на сільське господарство. Збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції «Кліматичні зміни та сільське господарство. Виклики для аграрної науки та освіти», червень 2020 року. Науково-методичний центр ВФПО. – Київ, 2020. – С. 115-117
6. Колеснікова Л. А., Галицька М. А., Піщаленко М. А., Бараболя О. В., Чубук Д. І. Реакція сільськогосподарських рослин на забруднення ґрунту нафтою// Вісник Полтавської державної академії. Випуск №4. Полтава. 2019. С. 100 - 108.
7. Бараболя О.В. Якість та безпечність сільськогосподарської продукції. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2020. С. 13-15

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ СОЇ

*Недавні Вадим, здобувач вищої освіти, магістр
Бараболя О.В., к.с.г.н., доцент кафедри рослинництва
Полтавська державна аграрна академія*

Постановка проблеми. У зв'язку зі світовим зростанням зацікавленості населення до екологічно безпечних продуктів харчування на світовому ринку спостерігається динамічне підвищення попиту на органічну продукцію. При цьому в Європейському Союзі (ЄС) попит на органічну продукцію перевищує пропозицію [1]. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток органічного виробництва сприяє розв'язанню низки екологічних проблем, насамперед, гарантування продовольчої безпеки країни, покращення соціального та економічного стану сільських територій, покращення здоров'я населення. Проте виробництво органічної сільськогосподарської продукції неможливе без головного підґрунтя – насіння, вирощеного за умов органічного виробництва, тобто, ор-